

*Załącznik
do Zarządzenia nr 58/2021
dyrektora Zespołu Szkół Ponadpodstawowych
w Chełmży
z dnia 15.12.2021r.*

Podstawa prawna: art. 6 i art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762) art. 5 ustawy z dnia z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082), przepisy wykonawcze wydane na podstawie ww. ustaw.

Zasady etyki zawodowej są wezwaniem do wszystkich nauczycieli, aby w życiu i pracy zawodowej kierowali się zasadami moralnymi, prawdą i dobrem. Od wysiłku wychowawczego nauczycieli zależy właściwe rozumienie wartości moralnych i docenianie ich wielkiej wagi w życiu każdego człowieka.

Zasadniczym celem i zadaniem jest uświadomienie nauczycielom wagi moralnego wymiaru ich pracy.

Zasady ogólne etyki nauczycielskiej:

1. Nauczyciel powinien stanowić wzór osobowości prawej i szlachetnej, wrażliwej i odpowiedzialnej, o postawie otwartej na drugiego człowieka.
2. Podstawowym zadaniem nauczyciela jest troska o dobro ucznia.
3. Nauczyciel uczciwie i rzetelnie przekazuje wiedzę zgodną z prawdą.
4. Nauczyciel szanuje godność ucznia w procesie kształcenia i wychowania.
5. Nauczyciel szanuje autonomię ucznia oraz jego rodziny.
6. Nauczyciel stoi na straży wartości moralnych, uczy i wychowuje własną postawą i przykładem.
7. Nauczyciel jest tolerancyjny wobec innych przekonań religijnych i światopoglądów, respektujących ład społeczny i moralny.
8. Nauczyciel w duchu prawdy uczy zasad współżycia społecznego i miłości Ojczyzny.
9. Nauczyciel wprowadza ucznia w dziedzictwo kulturowe narodu polskiego oraz uczy poszanowania kultury innych narodów.
10. Nauczyciel wychowuje w szacunku dla każdego życia ludzkiego, we wszystkich fazach jego rozwoju, od poczęcia po naturalny kres.
11. Nauczyciel uczy kultury współżycia ze światem przyrody.
12. Nauczyciel, kierując się dobrem ucznia, wybiera odpowiednie metody, formy oraz środki nauczania i wychowania, stosuje obiektywne kryteria oceny z uwzględnieniem zasady indywidualizacji.
13. Powinnością moralną nauczyciela jest stałe podnoszenie swych kwalifikacji zawodowych.
14. Nauczyciela obowiązuje tajemnica zawodowa.

Zasady szczegółowe etyki nauczycielskiej

1. Nauczyciel wobec ucznia:

- 1) szanuje godność ucznia jako osoby: akceptuje go, uznaje jego prawa, rozwija samodzielność myślenia i refleksyjność oraz pozwala mu wyrażać własne poglądy;
- 2) pamięta, że pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są rodzice, szanuje ich prawa oraz wspomaga w procesie wychowania;
- 3) troszczy się o wszechstronny i harmonijny rozwój ucznia w sferze intelektualnej, duchowej, moralnej, estetycznej, fizycznej oraz społecznej;
- 4) traktuje indywidualnie każdego ucznia, starając się rozumieć i wspomagać jego możliwości i potrzeby. Szczególną troską otacza osoby niepełnosprawne;
- 5) poprzez działania pedagogiczne i własną postawę wspomaga ucznia w procesie integralnego rozwoju i doskonalenia oraz czyni ich współuczestnikami i współtwórcami tego procesu;
- 6) pobudza ucznia do odkrywania wewnętrznych źródeł jego twórczych możliwości i zdolności oraz inspiruje i pomaga w poszukiwaniu i wyborze tego, co dobre dla jego rozwoju i doskonalenia osobowego;
- 7) wychowuje ucznia do odpowiedzialności za własne czyny i ponoszenia konsekwencji dokonanych wyborów;
- 8) uczy zasad kultury osobistej oraz wpływa na kształtowanie postaw prorodzinnych ucznia;
- 9) wychowuje swoich uczniów w duchu współdziałania i współżycia w grupie oraz w zespole, ucząc jednocześnie poszanowania zasad szlachetnego współzawodnictwa;
- 10) stosunek nauczyciela do ucznia powinna cechować życzliwość, wyrozumiałość i cierpliwość, a jednocześnie stanowczość i konsekwencja w stosowaniu ustalonych kryteriów wymagań;
- 11) nauczyciela obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu i ocenie każdego ucznia bez względu na okoliczności;
- 12) nauczyciela obowiązują poprawne relacje interpersonalne z uczniami i ich rodzicami;
- 13) nauczyciel nie wykorzystuje dla własnych korzyści swojej pozycji zawodowej w stosunku do uczniów i ich rodziców. Nie wolno mu stosować wobec uczniów wyzwisk, drwin, ośmieszania, kar cielesnych, szantażu lub nacisku psychicznego;
- 14) nauczycielowi nie wolno rozpowszechniać negatywnych informacji o uczniu i jego środowisku rodzinnym ani ujawniać powierzonych mu w zaufaniu tajemnic, z wyjątkiem sytuacji wyższej konieczności, np. gdy wymaga tego dobro ucznia lub szkoły.

2. Nauczyciel wobec pracowników oświaty:

- 1) nauczycieli powinny łączyć więzy koleżeństwa, współpracy, pedagogicznej solidarności i szlachetnego współzawodnictwa;
- 2) nauczyciel winien otoczyć opieką nauczycieli rozpoczynających pracę, służąc im radą i pomocą;
- 3) nauczyciel nie powinien podważać autorytetu innych nauczycieli i pracowników oświaty. Wszelkie uwagi o dostrzeżonych błędach w ich postępowaniu powinien najpierw przekazać bezpośrednio zainteresowanym;
- 4) nauczyciel zobowiązany jest do przestrzegania tajemnicy posiedzeń rady pedagogicznej.

3. Nauczyciel wobec swoich praw i obowiązków:

- 1) moralnym obowiązkiem nauczyciela jest sumienne i rzetelne wykonywanie swych zadań dydaktycznych i wychowawczych;
- 2) nauczyciel, mając prawo do godziwego wynagrodzenia, nie uzależnia od niego jakości swej pracy;
- 3) nauczyciel kieruje się takimi samymi zasadami etycznymi zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym;
- 4) nauczyciel nieustannie pracuje nad swym wszechstronnym rozwojem;

- 5) nauczyciela powinna cechować wysoka kultura osobista, a zwłaszcza kultura języka ojczystego;
- 6) nauczyciel ma prawo do rzetelnej, zgodnej z prawdą, obiektywnej, uzasadnionej merytorycznie oceny swojej pracy;
- 7) nauczyciel ma prawo do obrony swoich praw, zadań i obowiązków oraz do sprostowania niesłusznej lub krzywdzącej go opinii.

4. Nauczyciel wobec nauki:

- 1) nauczyciel, bez względu na okoliczności, ma obowiązek głoszenia i bronięcia prawdy w nauce;
- 2) nauczyciel ma obowiązek przekazywania uczniom swojej wiedzy zgodnie z prawdą naukową i z własnym sumieniem;
- 3) nauczyciel, korzystając z cudzych dzieł, opracowań i badań powinien być w zgodzie z prawem autorskim i dobrymi obyczajami obowiązującymi w pracy naukowej;
- 4) nauczyciel zapoznający się z najnowszymi osiągnięciami w nauce powinien odnosić się do nich z umiarem, krytycyzmem oraz odpowiedzialnością, wprowadzając do swojej pracy tylko te innowacje, które służą realizacji celu, jakim jest pozytywny rozwój moralny, duchowy, intelektualny i fizyczny ucznia;
- 5) nauczyciel powinien dzielić się zdobytym doświadczeniem i wiedzą z innymi nauczycielami;
- 6) nauczyciel winien uczestniczyć w różnych formach doształcania i doskonalenia;
- 7) wskazane jest, aby nauczyciel rozpowszechniał swoje osiągnięcia poprzez różne formy publikacji, przy zachowaniu swych praw autorskich. Publikacje nauczycieli powinny być obiektywne, rzetelne, nacechowane troską o dobro nauki i człowieka.

5. Nauczyciel a społeczeństwo:

- 1) nauczyciel powinien uczyć poszanowania norm współżycia społecznego i wychowywać zgodnie z nimi;
- 2) nauczyciel jest zobowiązany przestrzegać i uczyć przestrzegania norm prawnych, stojących na straży dobra wspólnego;
- 3) powinnością nauczyciela jest troska o dobre imię szkoły i stanu nauczycielskiego;
- 4) nauczyciel powinien wspierać uczniów w podejmowaniu pozytywnych inicjatyw na rzecz społeczeństwa oraz pomagać w tworzeniu organizacji i stowarzyszeń młodzieżowych;
- 5) obowiązkiem nauczyciela jest reagowanie na wszelkie przejawy demoralizacji i patologii społecznej oraz przeciwdziałanie im;
- 6) nauczyciel powinien współtworzyć i przekazywać wiedzę o kulturze i tradycji narodowej;
- 7) nauczyciel powinien brać czynny udział w życiu społecznym oraz upowszechniać właściwe wzorce zachowania i wychowania, w szczególności kształtować patriotyzm, wrażliwość społeczną oraz odpowiedzialność obywatelską;
- 8) obowiązkiem nauczyciela jest umacnianie poczucia odpowiedzialności i dumy z przynależności do polskiego narodu oraz wychowywanie w duchu patriotyzmu i solidarności międzyludzkiej;
- 9) nauczyciel powinien wprowadzić uczniów we właściwe pojęty etos pracy – kształtować zrozumienie jej wartości i zamiłowania do niej;
- 10) nauczyciel w swojej pracy nie może być podporządkowany obowiązującej w państwie ideologii.

Dyrektor Zespołu Szkół
Ponadpodstawowych w Chelmży

mgr inż. Krystyna Soliwodzka